

Laidiens: 26.01.1996., Nr. 14

Ministru kabineta noteikumi Nr. 21

Rīgā 1996. gada 16. janvārī (prot. nr. 4, 16.§)

Noteikumi par ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomu un zvejas tiesību izmantošanas kārtību

Izdoti saskaņā ar Zvejniecības likuma 5., 7., 13. un 25.pantu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi regulē ūdenstilpju (ezeru, upju un ūdenskrātuvju) vai to daļu nomu un nosaka kārtību, kādā veicama rūpnieciskās zvejas tiesību noma un izsole, izmantojamas zvejas tiesības un pašvaldību pārzināšanā nododami zivju resursi, kā arī nosaka maksu par rūpnieciskās zvejas tiesību nomu un zvejas tiesību izmantošanu. Šie noteikumi nosaka arī rūpnieciskās zvejas tiesību nomu un rūpnieciskās zvejas tiesību izmantošanas kārtību Baltijas jūras un Rīgas jūras līča ūdeņos, bet neregulē privāto ūdenstilpju nomu.

II. Ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomas galvenie principi

2. Ūdenstilpes var iznomāt fiziskajām un juridiskajām personām (arī ārvalstu fiziskajām un juridiskajām personām) šādiem ūdenstilpju zivsaimnieciskajiem izmantošanas veidiem:

- 2.1. rūpnieciskajai zvejai;
- 2.2. amatierzvejai-makšķerēšanai;
- 2.3. zivkopībai.

3. Pēc saskaņošanas ar Zemkopības ministrijas Valsts zivsaimniecības pārvaldi (tālāk tekstā — “Zivsaimniecības pārvalde”) un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas reģionālajām vides pārvaldēm (iepriekšējais nosaukums — “reģionālā vides aizsardzības komiteja”; tālāk tekstā — “reģionālā vides pārvalde”), bet jautājumos, kas saistīti ar meliorācijas sistēmu būvju un ierīču izmantošanu, saskaņā ar likumu “Par meliorāciju” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 18.nr.) arī pēc saskaņošanas ar Zemkopības ministrijas rajonu meliorācijas sistēmu ekspluatācijas valsts pārvaldēm (tālāk tekstā — “meliorācijas sistēmu ekspluatācijas valsts pārvalde”) ūdenstilpes var iznomāt arī šādiem šo noteikumu 2.punktā neminētajiem ūdenstilpju izmantošanas veidiem:

- 3.1. kultūrvēsturisko un dabas objektu aizsardzībai;
- 3.2. dzeramā ūdens apgādei un ūdens ņemšanai speciālām vajadzībām;
- 3.3. zinātniskās pētniecības darbu veikšanai;
- 3.4. rekreācijai (atpūtas uz ūdeņiem un peldvietu organizēšanai);

3.5. ūdenssportam;

3.6. ūdensspēka izmantošanai;

3.7. ūdensceļu izmantošanai;

3.8. sapropeļa un minerālo resursu ieguvei;

3.9. hidrotehnisko būvju celtniecībai un ekspluatācijai;

3.10. citiem ūdenstilpju izmantošanas veidiem.

4. Ūdenstilpes var iznomāt gan vienam, gan vienlaikus vairākiem izmantošanas veidiem, ja no vides aizsardzības, ekonomiskā vai sociālā viedokļa tie neizslēdz cits citu.

5. Pēc saskaņošanas ar Zivsaimniecības pārvaldi un reģionālajām vides pārvaldēm (jautājumos, kas saistīti ar meliorācijas sistēmu būvju un ierīču izmantošanu, arī pēc saskaņošanas ar meliorācijas sistēmu ekspluatācijas valsts pārvaldi) var notikt dalīta ūdenstilpes noma vairākiem nomniekiem, katram no tiem paredzot atsevišķus ūdenstilpes izmantošanas veidus.

6. Rūpnieciskās zvejas tiesības var iznomāt bez ūdenstilpes nomas vai arī kopā ar ūdenstilpes nomu, ja ūdenstilpes nomā ir paredzēta rūpnieciskā zveja. Abos gadījumos rūpnieciskās zvejas tiesības noformē ar atsevišķu nomas līgumu.

7. Baltijas jūras un Rīgas jūras līča ūdeņi nevar tikt iznomāti. Šis nosacījums neizslēdz zvejas vietu noteikšanu Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē (tālāk tekstā “jūras piekraste”) rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma ietvaros.

8. Ja amatierzveja-makšķerēšana (tālāk tekstā — “makšķerēšana”) nav saistīta ar specializētu ūdenstilpes nomu tieši šim ūdenstilpju izmantošanas veidam, tiesības nodarboties ar amatierzveju-makšķerēšanu (tālāk tekstā “makšķerēšanas tiesības”) izmantojamas saskaņā ar šo noteikumu V nodaļu.

9. Iznomāto ūdenstilpju izmantošanas tiesību un rūpnieciskās zvejas tiesību tālāka nodošana citām fiziskajām un juridiskajām personām ir aizliegta.

10. Ūdenstilpes nomas līguma neatņemama sastāvdaļa ir ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumi.

11. Ja tiek iznomātas publiskās ūdenstilpes, saskaņā ar šo noteikumu VII nodaļu jāsaģlabā brīva pieeja šīm ūdenstilpēm.

12. Ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomniekiem jāievēro Zvejniecības likuma (Latvijas Vēstnesis, 1995, 66.nr.) 9.pantā minētie noteikumi par tauvas joslu.

13. Slēdzot jaunu nomas līgumu vai pagarinot ūdenstilpes nomas līguma vai rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma termiņu, priekšroka dodama iepriekšējam ūdenstilpes vai rūpnieciskās zvejas tiesību nomniekam, kas nomas līguma darbības laikā pildījis visus līguma nosacījumus un veicinājis ūdenstilpes hidroekoloģiskā stāvokļa uzlabošanos, kā arī nav izdarījis rūpniecisko zveju regulējošo normatīvo aktu pārkāpumus.

14. Šajos noteikumos ietvertos rūpnieciskās zvejas nomas principus var piemērot arī privāto ūdeņu īpašniekam piederošo rūpnieciskās zvejas tiesību nomā saskaņā ar Zvejniecības likuma 7.panta trešo daļu.

III. Ūdenstilpju iznomātājs un nomas objekts

15. Publiskās ūdenstilpes un upes, kurās zvejas tiesības pieder vienīgi valstij, šo noteikumu 2.punktā minētajiem zivsaimnieciskajiem izmantošanas veidiem iznomā Zivsaimniecības pārvalde pēc saskaņošanas ar reģionālajām vides pārvaldēm un pagastu vai pilsētu pašvaldībām (tālāk tekstā “pašvaldība”).

16. Publiskās ūdenstilpes un upes, kurās zvejas tiesības pieder vienīgi valstij un kuras paredzētas šo noteikumu 2.punktā neminētajiem ūdenstilpju izmantošanas veidiem, kā arī pārējās ūdenstilpes, kuras nav privātajā īpašumā, iznomā vietējā pašvaldība.

17. Upju vai to posmu iznomāšana ir pieļaujama tikai noteiktiem izmantošanas veidiem, ievērojot upju hidroekoloģisko nozīmi, bet nav pieļaujama kompleksai nomai.

18. Ūdenstilpes, kas atrodas vairāku pašvaldību teritorijās vai robežojas ar tām, iznomā saskaņā ar šo pašvaldību vienošanos.

IV. Rūpnieciskās zvejas tiesību iznomātājs un nomas objekts

19. Rūpnieciskās zvejas tiesības publiskajos ūdeņos (arī jūras piekrastē) un iekšējos ūdeņos, kuros zvejas tiesības pieder valstij, pēc zivju resursu nodošanas pārzināšanā iznomā vietējā pašvaldība, ievērojot Zvejniecības likuma 6. un 7.pantā minētos nosacījumus par zvejas tiesībām.

20. Zivju resursu pārzināšana šo noteikumu 19.punktā minētajos ūdeņos tiek nodota pašvaldībai pēc tam, kad Zivsaimniecības pārvalde ir vienojusies par to ar attiecīgo pašvaldību.

21. Zivsaimniecības pārvalde pēc zivju resursu uzskaites un novērtēšanas, zinātnisko rekomendāciju izstrādāšanas un zinātniskās ekspertīzes atzinuma saskaņošanas ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju paziņo attiecīgajām pašvaldībām uz attiecīgo laikposmu tām noteikto zvejas rīku skaita, nozvejas apjoma vai zvejas vietu limitu, kā arī vispārējo zvejas limitu izmantošanas kārtību šo pašvaldību teritoriju ūdenstilpēs vai to teritoriju jūras piekrastē.

22. Zivsaimniecības pārvaldei ir tiesības paturēt savā pārziņā rūpnieciskās zvejas tiesību iznomāšanu vai šo tiesību izmantošanas organizēšanu šo noteikumu 19.punktā minētajos ūdeņos, ja tiek veikta:

22.1. to zivju sugu zveja, kuru krājumi atrodas nelabvēlīgā stāvoklī un nepieciešama pastiprināta šo zivju sugu aizsardzība vai atražošana;

22.2. zveja vietās, kurām ir liela nozīme zivju krājumu atražošanā;

22.3. zveja pētnieciskā nolūkā un zveja zivju ataudzēšanas nodrošināšanai.

23. Ja Zivsaimniecības pārvalde šo noteikumu 22.punktā minētajām vajadzībām paredz nodalīt daļu no pašvaldībām iepriekš noteiktā zvejas limita, tā ne vēlāk kā pusgadu pirms zvejas limita nodalīšanas nosūta attiecīgajai pašvaldībai lēmumu par šo jautājumu.

24. Zivsaimniecības pārvalde pēc šo noteikumu 23.punktā minētā lēmuma nosūtīšanas vienojas ar attiecīgo pašvaldību par rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma saistību izpildi pret tiem nomniekiem, kurus skars zvejas limita izmaiņas.

25. To ūdenstilpju zivju resursus, kuras atrodas vairāku pašvaldību teritorijās vai robežojas ar tām, pašvaldības pārzina saskaņā ar savstarpēju vienošanos.

26. Rūpnieciskās zvejas tiesības šo noteikumu 19.punktā minētajos ūdeņos var tikt iznomātas fiziskajām un juridiskajām personām, nosakot zvejas rīku veidus un skaitu vai nozvejas apjomus, bet, ja nepieciešams, arī zvejas

vietas, ievērojot pašvaldībām paziņotos zvejas limitus.

27. Rūpnieciskās zvejas tiesības zvejai ar kuģiem (arī ar motorlaivām) aiz jūras piekrastes joslas Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā iznomā Zivsaimniecības pārvalde.

28. Rūpnieciskās zvejas tiesības zvejai ar kuģiem (arī ar motorlaivām) šo noteikumu 27.punktā minētajos ūdeņos fiziskajām un juridiskajām personām var tikt iznomātas attiecīgiem zvejas limitiem pa zivju sugām un, ja nepieciešams, pa zvejas rajoniem.

29. Iznomājot rūpnieciskās zvejas tiesības fiziskajām un juridiskajām personām, jāievēro Zvejniecības likuma 7.panta sestajā daļā noteiktās prasības par priekšrocībām zvejas tiesību nomā.

30. To vērtīgo zivju sugu rūpnieciskajā zvejā, kurām ir ierobežots kopējais pieļaujamais nozvejas apjoms (zvejas rīku skaits), var tikt noteikta zivju zveja bez rūpnieciskās zvejas tiesību nomas, organizējot zveju ar rūpnieciskās zvejas licencēm.

31. Šo noteikumu 30.punktā minēto zivju sugu rūpnieciskās zvejas nosacījumus, zvejas vietas, termiņus un licenču pārdošanas vai izsoles kārtību nosaka Zivsaimniecības pārvalde un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Ja rūpniecisko zveju ar licencēm paredzēts organizēt ūdeņos, kuros saskaņā ar šo noteikumu 19.punktu zvejas tiesību nomu veic vietējās pašvaldības, licenču pārdošanas vai izsoles kārtību izstrādā kopīgi ar attiecīgajām pašvaldībām. Izstrādātie licencētās rūpnieciskās zvejas noteikumi jāsaskaņo ar Finanšu ministriju.

V. Makšķerēšanas tiesību iegūšana

32. Makšķerēšanas tiesības Zvejniecības likuma 10.pantā noteiktajos ūdeņos var izmantot jebkura fiziskā persona vecumā no 16 līdz 65 gadiem, nopērkot gada vai īstermiņa (trīs mēnešu) makšķerēšanas karti, kuru izplatīšanu un realizāciju organizē Zivsaimniecības pārvalde.

33. Bērni un pusaudži vecumā līdz 16 gadiem, kā arī personas, kas ir vecākas par 65 gadiem, un invalīdi var makšķerēt bez makšķerēšanas kartes iegādes.

34. Pusaudžiem vecumā līdz 16 gadiem un personām, kas ir vecākas par 65 gadiem, kuras makšķerē bez makšķerēšanas kartes, lai novērstu domstarpības ar tām valsts institūcijām, kuras veic makšķerēšanas kontroli, makšķerējot jāņem līdzi personu apliecinošs dokuments, bet invalīdiem — invaliditātes apliecība.

35. Ja attiecīgās ūdenstilpes noma paredz šo noteikumu 32. — 34.punktā noteikto makšķerēšanas tiesību izmantošanas ierobežojumus, tiem jābūt minētiem ūdenstilpes nomas līgumā un ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumos. Šie ierobežojumi jāatspoguļo ar attiecīgām norādes zīmēm pie ūdenstilpei pieejošajiem ceļiem un tās piekrastē.

36. Īstermiņa un gada makšķerēšanas tiesību izmantošana netiek attiecināta uz saskaņā ar Zvejniecības likuma 10.panta otrajā daļā noteikto makšķerēšanu ar īpašām maksas zvejas atļaujām (licencēm), kuras jāiegādājas atsevišķi, pamatojoties uz konkrētiem licencētās makšķerēšanas noteikumiem.

37. Vispārējo kārtību, kas piemērojama licencētai makšķerēšanai Latvijas ūdenstilpēs, izstrādā Zivsaimniecības pārvalde kopīgi ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju.

38. Konkrētas ūdenstilpes licencētās makšķerēšanas noteikumus, kuros norādītas zvejas vietas un termiņi, zvejas limiti, zvejas regulēšanas pasākumi, atļauju (licenču) cenas, to izsniedzēji un saistībā ar vietējiem apstākļiem piemērojamie nosacījumi, izstrādā attiecīgās pašvaldības sadarbībā ar reģionālajām vides pārvaldēm pēc

saskaņošanas ar Latvijas Zivsaimniecības pētniecības institūtu. Licencētās makšķerēšanas noteikumi publiskajās ūdenstilpēs un upēs, kurās zvejas tiesības pieder vienīgi valstij, jāsaskaņo arī ar Zivsaimniecības pārvaldi.

39. Licencēto makšķerēšanu organizē attiecīgās pašvaldības vai to pilnvarotās organizācijas un institūcijas sadarbībā ar reģionālajām vides pārvaldēm.

VI. Ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumi

40. Katram ūdenstilpes nomas līgumam pievieno ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumus, kurus pēc ūdenstilpes iznomātāja pasūtījuma izstrādā uz visu ūdenstilpes nomas termiņā norādīto laiku.

41. Ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumos jāatspoguļo nomas līgumā norādītajā termiņā plānotā saimnieciskā darbība, nepieciešamie vides aizsardzības un ekoloģiskā līdzsvara saglabāšanas un zivju resursu atjaunošanas pasākumi, kā arī citi vietējiem apstākļiem atbilstīgi pasākumi pēc iznomātāja pieprasījuma vai paša nomnieka priekšlikumiem.

42. Šo noteikumu 2.punktā minētajiem zivsaimnieciskajiem izmantošanas veidiem piemērojamie ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumi izstrādājami saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumā norādītajiem datiem.

43. Šo noteikumu 3.punktā minētajiem ūdenstilpju izmantošanas veidiem piemērojamo ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumu izstrādāšanas nosacījumus nosaka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija kopīgi ar Zivsaimniecības pārvaldi un citām ieinteresētajām institūcijām.

44. Līdz šo noteikumu 43.punktā minēto nosacījumu izstrādāšanai ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumos iekļaujamos datus (izmantojot šo noteikumu 1.pielikumu) saskaņo ar Zivsaimniecības pārvaldi, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un attiecīgo pašvaldību (pašvaldībām). Jautājumi, kas saistīti ar meliorācijas sistēmu būvju un ierīču izmantošanu, jāsaskaņo arī ar meliorācijas sistēmu ekspluatācijas valsts pārvaldi.

45. Ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumi jāsaskaņo ar pašvaldību (pašvaldībām), Zivsaimniecības pārvaldi un reģionālajām vides pārvaldēm.

46. Citas institūcijas (arī meliorācijas sistēmu ekspluatācijas pārvaldi), kuru intereses skar attiecīgie noteikumi vai kuras var skart šie noteikumi un ar kurām jāsaskaņo ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumi, nosaka šo noteikumu pasūtītājs, bet papildu institūciju saskaņojumu var pieprasīt arī Zivsaimniecības pārvalde un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (reģionālās vides pārvaldes).

47. Pēc saskaņojumu saņemšanas ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumus apstiprina to pasūtītājs.

48. Ja saskaņojumi ir savstarpēji pretrunīgi vai pamatota iemesla dēļ attiecīgais saskaņojums netiek sniegts, lai novērstu radušās domstarpības, ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumu pasūtītājs izveido darba grupu, kurā iekļauj pašvaldību, Zivsaimniecības pārvaldes un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, citu ieinteresēto institūciju, kā arī attiecīgo noteikumu izstrādātāja pārstāvjus.

49. Ja darba grupa radušās domstarpības nevar novērst, ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumi jāpārstrādā, izslēdzot tos ūdenstilpes izmantošanas veidus vai citus faktorus, kas radījuši domstarpības.

VII. Brīva pieeja iznomātajām publiskajām ūdenstilpēm

50. Ja tiek iznomāta publiskā ūdenstilpe, jāsaglabā brīva pieeja šādiem ūdenstilpju izmantošanas veidiem:

50.1. kultūrvēsturiskās ainavas un dabas objektu apskatei;

50.2. dzeramā ūdens apgādei;